

SCHRIFTUITLEG EN VERKONDIGING

De bijbelteksten nemen ons vandaag mee in een ervaring die velen van ons misschien weleens hebben gemaakt. De ervaring van een wandeling een berg of heuvel omhoog en het gevoel dat je dan hebt, wanneer de top bereikt is. Ik kan me nog goed herinneren aan een schoolreisje, dat is dus al best een tijd geleden, waarbij wij met de hele klas in het zuiden van Duitsland aan het wandelen werden gezet. De wandeling tot halverwege de berg was voor iedereen van de klas verplicht, het laatste stukje tot aan de top dat was een vrijwillige aangelegenheid. Een vriendin van mij en ik, we vonden dat wij telkens weer onze conditie onder bewijs moesten stellen (want ja, we wilden ook wel indruk maken op de jongens) - dus we gingen met een klein groepje altijd wel mee naar de top.

Aangenaam was dat vaak niet. Meestal waren wij doodmoe, toen we boven aan waren gekomen. Maar het gevoel, wat je dan boven hebt, is onbeschrijfelijk en kan ik me nu, meer dan 10 jaar later, nog steeds goed voor de geest halen. Misschien komt het juist door de inspanning dat de ervaring intensiever is. Dat je de verte beter kunt waarnemen. De frisse lucht dankbaarder kunt inademen. De hemel ineens een stukje dichterbij voelt. Door de wandeling omhoog laat je de wereld voor even achter. Laat je je dagelijks gedoe voor even achter. En je word als het ware omhoog getild en hebt ineens zicht over het hele landschap. Je kijkt anders, boven op een berg.

Jesus neemt een aantal van zijn vrienden mee de berg op. Elders in de evangeliën gaat Jesus de berg op om in eenzaamheid te bidden. De wandeling met Petrus, Jakobus en Johannes heeft er dan ook niets mee te maken, dat die drie leerlingen van Jesus eens hun conditie onder bewijs moeten stellen. Nee, die drie worden meegenomen voor een spirituele wandeling. Een pelgrimage naar de top van de berg.

Een berg beklimmen, dat betekent in de bijbel ook altijd op weg gaan om God te ontmoeten. De berg betekende voor mensen in die tijd, dat daar God de mensen dichterbij was. Mozes gaat op de berg de tegenwoordigheid van God binnen. De bergtop reikt letterlijk naar de hemel uit.

Twee van de grote geloofsgetuigen van Israël, Mozes en Elia, hebben dan ook beiden een Godservaring op de berg. Elia ontmoet op de berg het zachte suizen van de stilte, waarin hij God vermoedt. Pas na een lange wandeling door de woestijn heeft hij deze ervaring. En Mozes die in de brandende braamstruik God vermoedt, heeft deze ervaring op de berg Horeb. En op de Sinai berg openbaart God aan Mozes zijn wetten - leefregels waardoor mensen in vrede met elkaar kunnen leven, zoals we hebben gehoord.

Maar Gods heerlijkheid ontmoeten gaat niet zomaar. Mozes en Elia moeten zich inspannen, moeten geduld hebben om Gods werkelijkheid door onze werkelijkheid heen waar te nemen. Ze moeten op weg gaan, geduld hebben, zich oefenen om God te ontmoeten. God in de stilte te horen - daar moet je goede oren voor hebben. Oren die gewend zijn om te luisteren voorbij het geruis.

Jezus neemt de drie leerlingen met zich mee de berg omhoog. Hij neemt hen mee op een spirituele wandeling. En de ogen en oren van de drie worden daadwerkelijk voor even geopend. Ze vangen voorbij de werkelijkheid een glimp van de hemelse heerlijkheid op. Het is geen tovertrucje wat daar op de berg gebeurt. De opmerking, dat Jezus' gezicht straalt als de zon en zijn kleren wit als licht zijn maakt ons duidelijk, dat het niet om de zichtbare werkelijkheid gaat. Het gaat om de werkelijkheid die getranscendeerd is door God. De werkelijkheid die veranderd is, de aarde maakt voor even plaats voor de hemel, wordt voor even vervolmaakt. En deze heerlijkheid achter de werkelijkheid wordt daar op de bergtop voor even waargenomen door de drie reisgenoten van Jezus.

Zo'n ervaring wil je het liefst vasthouden. De bevrijdende ervaring op een bergtop. De rust die je voor even ervaart tijdens het gebed. Die steek die je ziel aanraakt bij de klanken van een lied. De zonstraal door donkere wolken die je binnenste verlicht. De ontmoeting met iemand waarbij je voor even weet, dat er nog een derde aanwezig is. Je wilt de ervaring vasthouden. Het liefst zouden wij God willen vasthouden. Want in onze levens voelen wij ons vaak alleen, het gevoel van de aanwezigheid van God is voor de meesten van ons geen vanzelfsprekendheid.

Petrus wil dan ook dat moment vasthouden - het hoogtepunt van de pelgrimage. Hij wil tenten maken om de hemelse bewoners op aarde een thuis te geven. Maar Petrus vergist zich. Het hoogtepunt is nog niet bereikt. God laat nog meer van zichzelf zien, God laat ook nog zijn stem uit de hemel horen.

Gemeente, het verhaal vertelt, dat zo'n topervaring bij het beklimmen van de berg gebeurt. Maar een topervaring is natuurlijk niet beperkt tot een bergbeklimming. Je kunt zo'n ervaring ook bij een wandeling op het strand of in de polder opdoen. Je kunt zo'n ervaring ook opdoen, wanneer je iets hebt bereikt waarvoor je hard hebt gewerkt. Bijvoorbeeld wanneer je een diploma haalt. Of wanneer je lang hebt uitgekeken naar een gebeurtenis en je van dat moment kunt genieten. Je kunt zo'n topervaring ook gewoon thuis hebben, op je stoel, wanneer je in gedachten uitreikt naar de hemelse werkelijkheid.

Maar niet elke topervaring is ook een spirituele ervaring. Niet elk goed gevoel is hetzelfde als de aanwezigheid van God. Het verhaal op de berg maakt duidelijk dat God niet los te koppelen is van de wet en de profeten. Mozes en Elia verschijnen bij de topervaring van de drie leerlingen. De wet en de profeten zijn nog net zo van belang als voor het optreden van Jezus. Het Nieuwe Testament is niet belangrijker dan het Oude Testament. Israël en het Joodse volk kunnen wij niet loskoppelen van Jezus.

De ervaring van Gods aanwezigheid is altijd gekoppeld aan het visioen van een leven op aarde dat bepaald wordt door vrede en gerechtigheid. De wet die Mozes bracht - en dan denken wij vooral aan de 10 geboden - dat leven waarin er respect is voor de Schepper en zijn schepselen, waarin er met elkaar geleefd wordt in vrede en gerechtigheid, is de manier om Gods aanwezigheid te ervaren. Waar liefde is en vriendschap - daar is God. En waar de liefde ontbreekt, daar voelt God zich niet thuis. De wet, de ethiek, ons doen en laten is onlosmakelijk gekoppeld aan God.

En ook de profeten zijn een voorwaarde voor een topervaring. Elia en de andere profeten zijn die mensen die met durf een andere weg laten zien. Die oproepen om zich weer te keren tot het leven dat Mozes voor ogen had. De profeten, dat zij degene die de strijd durven aan te gaan tegen het kwaad, tegen dat wat ons onderdrukt, tegen dat wat ons onvrij maakt om liefde en vrede te leven. De profeten - dat zijn de schoppers, de luis in de pels, de ongemakkelijke waarheid die ons wakker laat schrikken uit ons comfortabel dutje.

Het verhaal van de verheerlijking op de berg laat licht schijnen op hoe God zich laat kennen. God laat zich kennen door de wet, het nastreven van leven in vrede. God laat zich kennen door de profeten, de durf om anders te kijken en de strijd voor liefde om God een huis op aarde te bouwen. En tenslotte, laat God zich zien in het licht van Pasen. Wat Petrus, Jakobus en Johannes daar op de berg hebben meegemaakt is zeker bijzonder - is zeker een topervaring. Maar pas na Pasen zal het helemaal duidelijk voor hen worden, wat God ontmoeten betekent. God betekent opstaan uit de dood. God betekent bevrijding uit wat ons onderdrukt. God betekent het doorbreken van de hemel in onszelf, het doorbreken van de hemel op aarde.

Op onze pelgrimage naar Pasen, ons onderweg zijn naar telkens weer God ontmoeten, ons beklimmen van de bergen van ons leven, op deze spirituele reis kunnen wij topervaringen hebben. Maar wij ontmoeten God pas, wanneer wij reisgezellen met ons meenemen. Mozes die ons verteld dat wij in respect en vrede met elkaar moeten leven. Elia die ons eraan herinnert dat de weg van God niet altijd de makkelijkste weg is maar dat het ook iets van ons vraagt om liefde en vrede handen en voeten te geven.

En Jezus die ons het geloof geleerd heeft, dat de reis niet tevergeefs is, dat de liefde de dood zal overwinnen. De weg is niet makkelijk. Wij moeten onze oren en ogen oefenen om de wereld in Gods licht te zien. Wij moeten ons inspannen om God te ontmoeten - door gebed, door meditatie of stilte, door erediensten, door de verhalen die Gods Geest ademen, door momenten van bezinning en samen gelovig zijn.

Maar boven aan de top, worden wij opgetild door God, is God het die ons ogen en oren opent en die het licht van Pasen laat schijnen. Amen.